

Varhan palveluverkko- suunnitelma

Sosiaali- ja terveystalvelujen
sekä pelastustalvelujen verkon
uudistaminen 2024-2026

**VIRANHALTIJOIDEN
LUONNOS 10.5.2024**

Esityksen sisältö

- Mihin palveluverkkosuunnitelma perustuu? Miten ja milloin siitä päätetään?
 - Mitkä ovat palvelukokonaisuudet ja millaisia niiden tulevat muutokset?
 - Miten palveluverkon uudistaminen näkyy Varsinais-Suomen eri alueilla?
- Varhan sosiaali- ja terveyskeskuspalvelujen palveluverkon alustava luonnos esiteltiin 15.3.2024.
 - Tässä kuvataan Varhan sosiaali- ja terveyspalvelujen koko palveluverkko ja luonnos sen kehittämisestä vuoteen 2026 saakka.

Palveluverkkosuunnitelma koskee ajanjaksoa 2024-2026

Suunnitelma perustuu Varhan strategiaan ja palvelustrategiaan sekä pelastustoimen palvelutasopäätökseen

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma 2024-2026

Varhan strategia 2022

Palvelustrategia

Palveluverkon uudistamisen tarkennetut periaatteet 4/2024: Aluevaltuusto

Sote-keskusten ja -asemien alueellinen sijainti 6/2024: Aluevaltuusto

Palveluverkko palvelukokonaisuuksittain 6/2024: Palvelulautakunnat ja/tai aluehallitus

Palvelustrategian yleiset periaatteet: palveluverkko

- Palveluverkko on saavutettava ja koostuu kiinteistä palvelupisteistä sekä monipuolisista digitaalisista ja liikkuvista palveluista.
- Palveluverkkoa kehitettäessä otetaan huomioon väestön ja eri asiakasryhmien tarpeet, väestön kehitys ja väestökeskittymät sekä väestön luonnolliset asiointisuunnat ja alueelliset erityspiirteet, kuten saaristoisuus ja julkisen liikenteen toimivuus.
- Palveluverkkosuunnittelu tähtää tehokkaaseen tilojen käyttöön ja ottaa huomioon talouden reunaehdot, kiinteistöjen kunnan, henkilöstön saatavuuden sekä muun käytettävissä olevan kapasiteetin.
- Palveluverkon muutoksissa huolehdimme asiakkaan palvelun jatkuvuudesta ja kielellisten oikeuksien toteutumisesta-siten, että uusi toimiva palvelu on käytössä ennen muutoksen voimaantuloa.
- Hyvinvointialue edistää osaltaan Varsinais-Suomen ja sen eri alueiden elinvoimaa yhteistyössä kuntien kanssa.

Digiasiointi sujuvoittaa arkea

Noin 90 prosentilla 16–89-vuotiaista asiakkaista on käytössään älypuhelin. Alle 74-vuotiaista 89-100 % on käyttänyt internetiä.

- Digipalvelut ovat tulevaisuuden pääasiallinen palvelumuoto suurelle joukolle asiakkaita niihin soveltuvissa palveluissa.
- Tällä hetkellä lähes joka kolmas yhteydenotto hoidetaan avoterveydenhuollossa etäpalveluna, käytännössä puhelimitse. Jatkossa asioidaan yhä useammin esim. chatissa tai videovastaanotolla. Sosiaalipalveluissa etäpalvelu sopii yhteydenpitotavaksi, kun asiakkaalla on siihen sopivat välineet ja kyky asioida.
- Vuonna 2030 tavoitteena on hoitaa etäpalveluina yli puolet avoterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen kontakteista. Tämä vaikuttaa myös kivijalkapalvelujen tarpeeseen.
- **Huomioimme sen, että kaikilla ei ole kyvykkyyttä tai välineitä digipalveluihin. Mitä monimutkaisempi ongelma asiakkaalla on, sitä useammin tarvitaan tapaaminen kasvokkain.**

Kiinteistöt osana tulevaisuuden palveluverkkoa

Palveluverkon suunnittelua ovat osaltaan ohjanneet

- Kiinteistöjen sijoittuminen väestön ja asukkaiden palvelutarpeen kehittymiseen
- Tiedot kiinteistöjen koosta, kunnosta ja saavutettavuudesta eri liikennevälinein
- Tarpeet sijoittaa eri palveluja samoihin tiloihin palveluintegraation vahvistamiseksi (yhden luukun periaate palveluissa kansalaisille)
- Pyrkimys tehokkaaseen toimintaan ja tilakustannusten vähentämiseen tuottavuusohjelman mukaisesti.

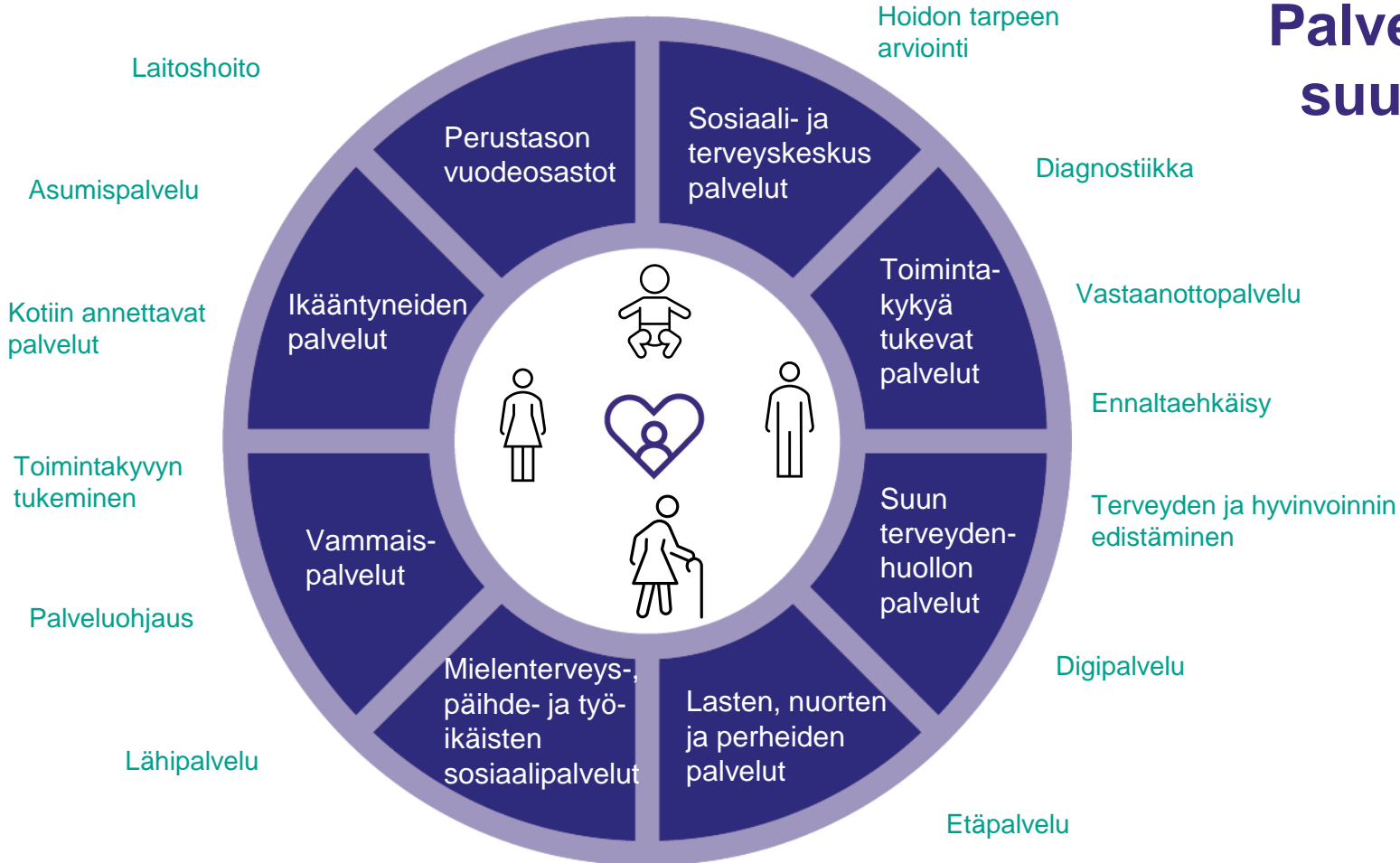
Vain kolmannes Varhan käytössä olevista toimitiloista sijaitsee hyväkuntoisissa kiinteistöissä. Pyrimme luopumaan epätarkoituksenmukaisista ja huonokuntoisista tiloista, myös taataksemme henkilökunnalle turvalliset työolosuhteet.

Uusien toimitilojen hankkimiseen ja nykyisten korjaamiseen ei välttämättä ole taloudellisia mahdollisuuksia.

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma edellyttää käytössä olevan ja jo tehtyjen päätösten mukaan käyttöön tulevan kiinteistöpinta-alan yhteismäärän mittavaa vähentämistä.

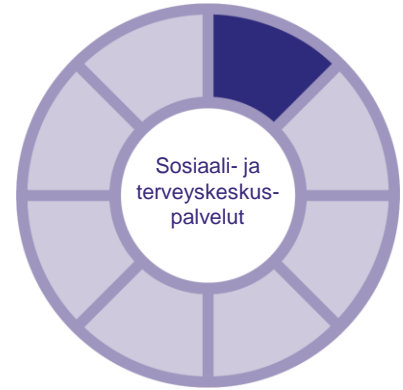
Kolmelle vuodelle jakautuva noin 50 milj. euron säästötavoite on huomioitu palveluverkko-suunnittelussa.

Palveluverkko- suunnitelman sisältö

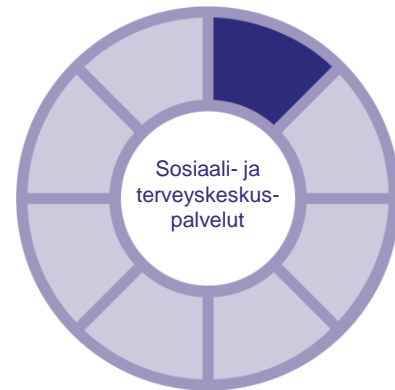
Uudistuva palveluverkko vuoteen 2026 mennessä

Sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut

- Varha palvelee 41 kiinteässä sote-keskuspalvelujen toimipaikassa.
- Näistä 7 on laajan palvelun sote-keskusta suurimmissa väestökeskittymissä. Lisäksi vuonna 2027 tulee käyttöön Kaskenmäen kaksikielinen sote-keskus.
- 14 sote-asemaa sijaitsee keskisuurissa taajamissa.
- Varhan asukkaista yli 95 % saa sote-keskus- tai sote-asematason palveluja korkeintaan 20 minuutin ajomatkan sisällä.
- 20 sote-pistettä sijaitsee pienissä taajamissa siten, että jokaisessa Varhan kunnassa on vähintään sote-pistetason palvelut.
- 12 nykyistä terveysasemaa suljetaan ja niiden avoterveydenhuollon palvelut siirretään lähimpään tai muuten helpoiten saavutettavaan toimipisteeseen.
 - Jotkin terveysasemat saavat nykyistä suppeamman käyttötarkoituksen esimerkiksi perhekeskuksena tai hammashoitolana.

Sosiaali- ja terveyskeskuspalvelujen kivijalkapalveluja tuotetaan kolmella tasolla kaikkien ikäryhmien tarpeisiin

- **Sosiaali- ja terveyskeskukset** (sote-keskukset) tarjoavat laajan palveluvalikoiman
- **Sosiaali- ja terveysasemilla** (sote-asemat) palveluvalikoima on hieman suppeampi
- **Sosiaali- ja terveystieteet** (sote-pisteet) tarjoavat suppeita lähipalveluja
- Kaikki samantasoiset toimipisteet eivät ole keskenään samanlaisia, vaan alueen väestön tarpeet määrittävät toimipisteen kokoa ja palveluvalikoimaa.
- Kaksi- ja monikielisiä palveluja tarjotaan yhdenvertaisesti väestön tarpeisiin sote-keskuksessa, sote-asemilla ja sote-pisteissä.

Varhan sosiaali- ja terveyskeskukset ja -asemat vuoteen 2026 mennessä

Toimipisteet

- ✚ Sote-keskus
- Sote-asema

Matka-aika henkilöautolla

- Alle 10 min
- 10 - 20 min
- 20 - 30 min

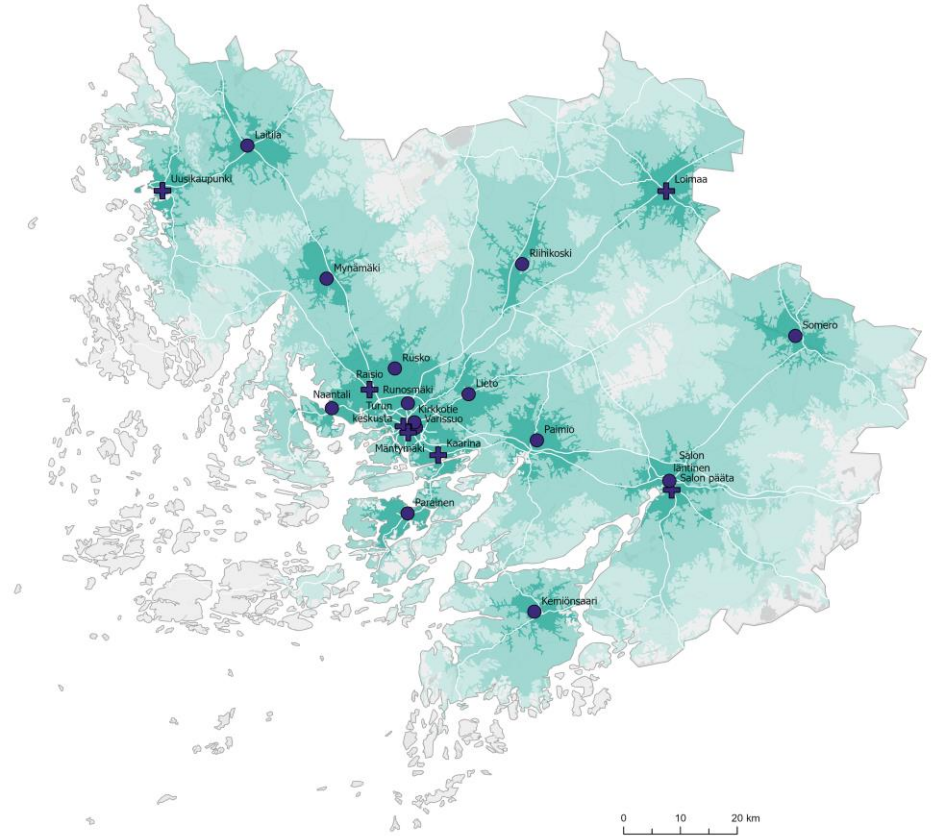
Saavutettavuusennuste:

Osuus väestöstä, joka saavuttaa lähimmän toimipisteen

Alle 10 min	vajaa 78 % (377 200 asukasta)
20 min	yli 95 % (462 900 asukasta)
30 min	noin 99 % (481 100 asukasta)
1 h	yli 99 % (484 900 asukasta)

Saavutettavuus lasketaan henkilöautolla kuljettavana matka-aikana. Saariston lauttayhteyksien todellista vaikutusta matka-aikaan ei täysimääräisesti kuvattavissa. Asukkaita joihin tämä vaikuttaa on n. 0,8 % väestöstä.

Lähde: Toimipisteet, Varha. Tiestö/saavutettavuus, STK-aineisto, Esri Finland. Väestö 2022, YKR-aineisto, Syke/Tilastokeskus. Taustakartta, National Land Survey of Finland

Suljettavat terveysasemat (12 kpl)

Suunnitelma korvaavasta palvelupisteestä ja aikataulusta.

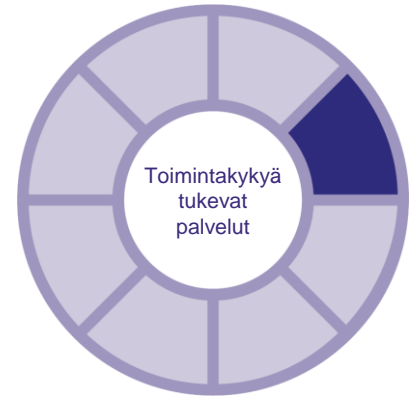
Käyntimäärät kuvaavat avoterveydenhuollon lääkäri- ja hoitajavastaanottopalvelujen käyttöä toimipisteessä vuonna 2023.

Littoisten terveysasema jatkaa perhekeskuksena ja hammashoitolana.

Suljettavat toimipisteet	Käynnit 2023	Suljetaan 2024-2025	Suljetaan vuoden 2026 loppuun mennessä
Suomusjärvi	1246	Palvelut Salosta (26 min) tai etäpalvelua	
Alastaro	1030	Palvelut Loimaalta (18 min) tai etäpalvelua	
Velkua	544	Palvelut Naantalista (33 min), Merimaskusta (2026 saakka) tai etäpalvelua	
Iniö	509	Jalkautuvaa palvelua alle 4x/kk tai etäpalvelua	
Taalintehtas	755		Palvelut Kemiönsaaren tk:sta (23 min) tai etäpalvelua
Vahto	298		Palvelut Ruskosta (13 min) ja Raisiosta 22 min) tai etäpalvelua
Merimasku	247		Palvelut Naantalista (12 min) tai etäpalvelua
Yläne	1752		Palvelut Riihikoskelta (22 min) tai etäpalvelua
Kyrö	2644		Palvelut Riihikoskelta (15 min), Aurasta (12 min) tai etäpalvelua
Kiikala	1587		Palvelut Salosta (32 min) tai etäpalvelua
Kisko	2149		Palvelut Salosta (21 min) tai etäpalvelua
Kuusjoki	2446		Palvelut Salosta (21 min) tai etäpalvelua

Uudistuva palveluverkko vuoteen 2026 mennessä

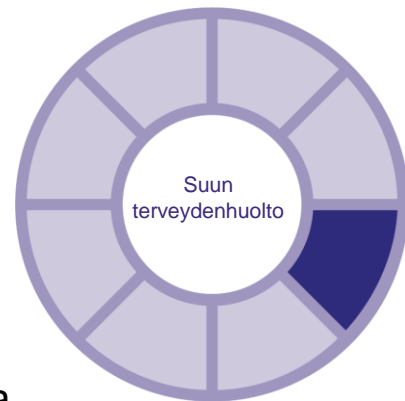
Toimintakykyä tukevat palvelut

- Toimintakykyä tukevia tutkimus- ja terapiapalveluja tuotetaan tarkoituksenmukaisissa tiloissa sote-keskuksissa ja -asemilla sekä suppeina jalkautuvina palveluina joissain sote-pisteissä.
- Apuvälinetoiminta suunnitellaan keskitettäväksi, mutta apuvälineiden jakelua tullaan monipuolistamaan ja tavallisimpia apuvälineitä on saatavilla myös suurimmissa sote-pisteissä.
- Palveluita tarjotaan myös kotikuntoutusyksiköissä sekä ryhmätoiminnan avulla. Tarvittaessa ammattilaiset jalkautuvat asiakkaan kotiin.
- Digi- ja etäpalveluita kehitetään laajentamaan palvelutarjontaa.

Uudistuva palveluverkko vuoteen 2026 mennessä

Suun terveydenhuollon palvelut

- Palveluverkko on tulevaisuudessakin tiheä, sillä palveluja tarjotaan 34 hammashoitolassa.
- Varhan asukkaista lähes 97 % saa suun terveydenhuollon palveluja korkeintaan 20 minuutin ajomatkan sisällä.
- Toimintoja pyritään tehostamaan keskittämällä hoitoyksiköt siten, että hoitolassa olisi vähintään 5 hoitoyksikköä. Nykyiset tilat eivät tätä kaikilta osin kuitenkaan tue.
- Oppilashuollon mukaiset suun terveydenhuollon palvelut järjestetään mahdollisimman lähellä sijaitsevassa keskitetyssä hammashoitolassa tai liikkuvina palveluina kouluissa.
- Palvelut lakkautettaisiin 22 pienestä, käyttöasteeltaan heikosta tai huonokuntoisesta toimipisteestä, ja niiden palvelut olisivat saatavilla jostain lähiseudun toimipisteestä.

Varhan hammashoitolat vuoteen 2026 mennessä

Matka-aika henkilöautolla

- Alle 10 min
- 10 - 20 min
- 20 - 30 min

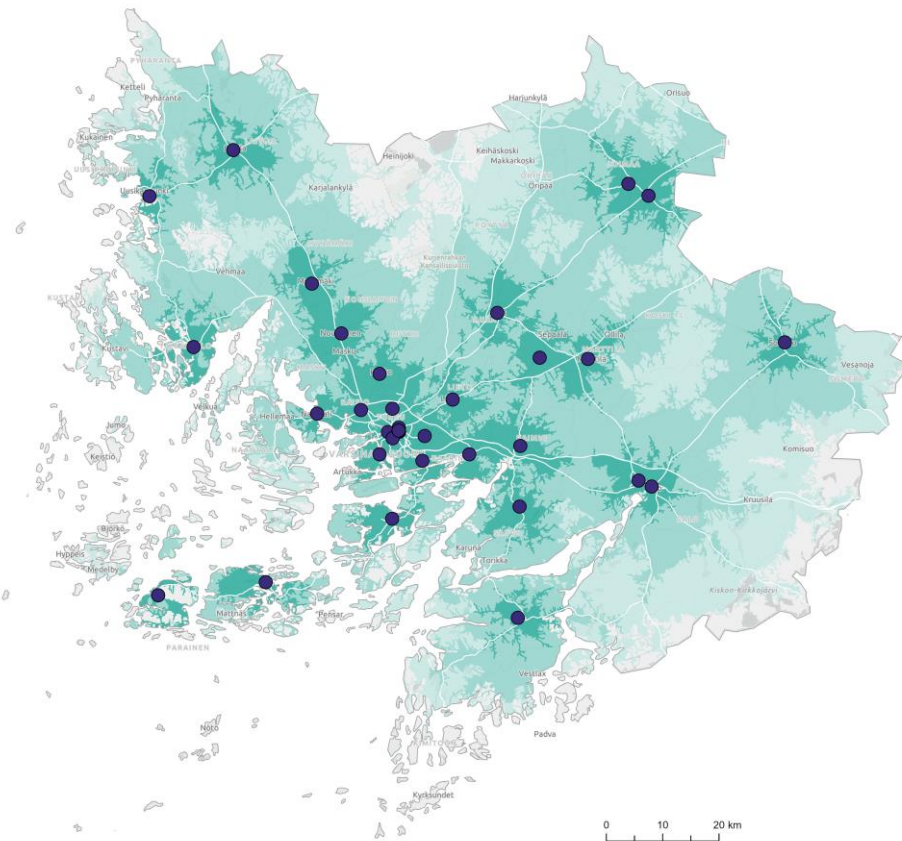
● Hammashoitola

Saavutettavuusennuste:

Osuus väestöstä, joka saavuttaa lähimmän toimipisteen

Alle 10 min	lähes 85 %
20 min	vajaa 97 %
30 min	yli 99 %
1 h	yli 99 %

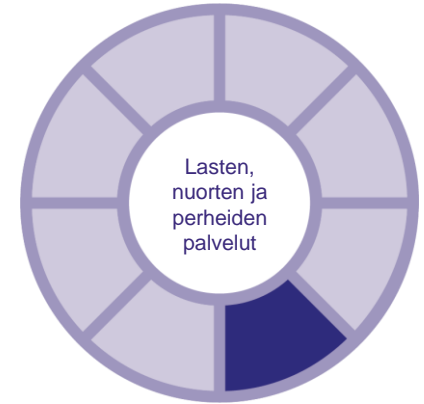
Saavutettavuus lasketaan henkilöautolla kuljettavana matka-aikana. Saariston lauttayhteyksien todellista vaikutusta matka-aikaan ei täysimääräisesti kuvattavissa. Asukkaita joihin tämä vaikuttaa on n. 0,8 % väestöstä.

Lähde: Toimipisteet, Varha. Tiestö/saavutettavuus, STK-aineisto, Esri Finland. Väestö 2022, YKR-aineisto, Syke/Tilastokeskus. Taustakartta, National Land Survey of Finland

Uudistuva palveluverkko vuoteen 2026 mennessä

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

- Palveluverkko on tulevaisuudessakin tiheä, sillä palveluja tarjotaan 48 äitiys- ja lastenneuvolassa tai terveydenhoitajan vastaanotolla sekä yli 40 perheneuvolan, lapsiperhesosiaalityön tai lastensuojelun toimipisteessä.
- Neuvolapalvelut ovat lähipalveluja ja niitä on saatavilla lähes 99%:lle asiakkaista korkeintaan 20 minuutin ajomatkan sisällä
- Toimintoja pyritään keskittämään siten, että asiakkaat voivat saada sekä terveys- että sosiaalipalveluja samasta osoitteesta. Nykyiset tilat eivät tätä kaikilta osin kuitenkaan tue.
- Koulu- ja oppilashuollon palvelut järjestetään kouluverkon mukaisina lähipalveluina kouluissa tai niiden välittämässä läheisyydessä (tällä hetkellä 244 toimipistettä).
- Palvelut lakkautettaisiin 37 toimipisteestä ja niiden palvelut olisivat saatavilla jostain lähiseudun toimipisteestä.

Varhan neuvolat vuoteen 2026 mennessä Äitiys-, lasten- ja/tai ehkäisyneuvola

Matka-aika henkilöautolla

- Alle 10 min
- 10 - 20 min
- 20 - 30 min

● Äitiys-, lasten- ja/tai
ehkäisyneuvola

Saavutettavuusennuste:

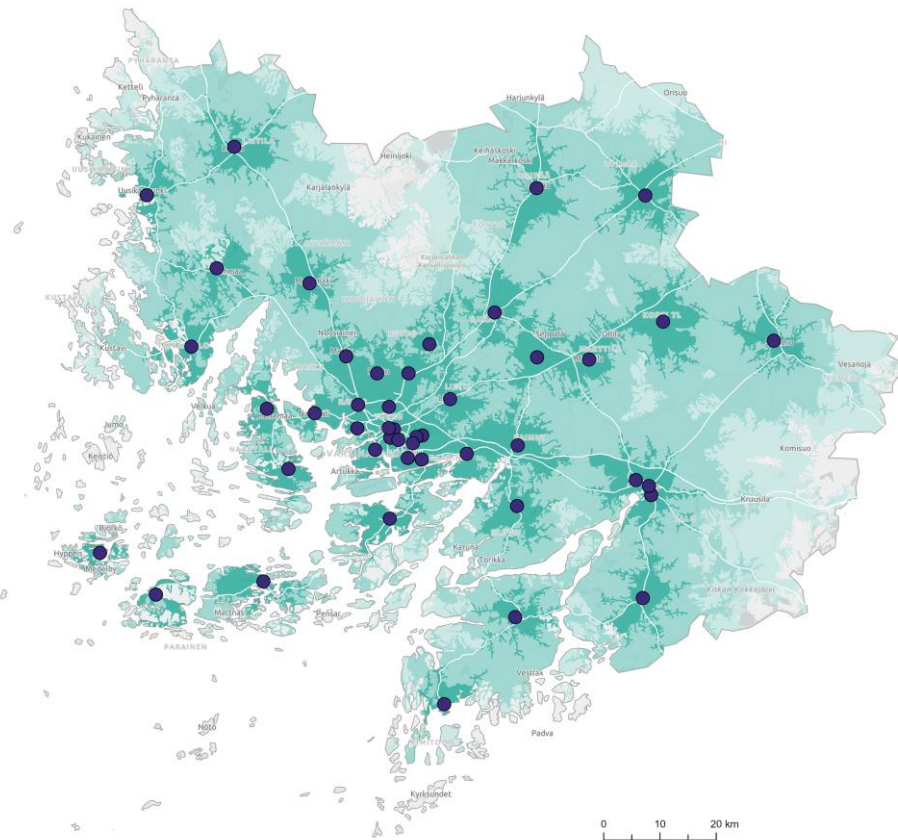
Osuus väestöstä, joka saavuttaa lähimmän toimipisteen

Alle 10 min yli 88 %

20 min vajaa 99 %

30 min yli 99 %

1 h yli 99 %

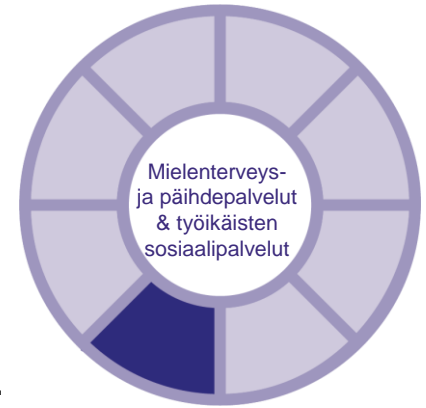

Saavutettavuus lasketaan henkilöautolla kuljettavana matka-aikana. Saariston lauttayhteyksien todellista vaikutusta matka-aikaan ei täysimääräisesti kuvattavissa. Asukkaita joihin tämä vaikuttaa on n. 0,8 % väestöstä.

Lähde: Toimipisteet, Varha. Tiestö/saavutettavuus, STK-aineisto, Esri Finland. Väestö 2022, YKR-aineisto, Syke/Tilastokeskus. Taustakartta, National Land Survey of Finland

Uudistuva palveluverkko vuoteen 2026 mennessä

Mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä työikäisten sosiaalipalvelut

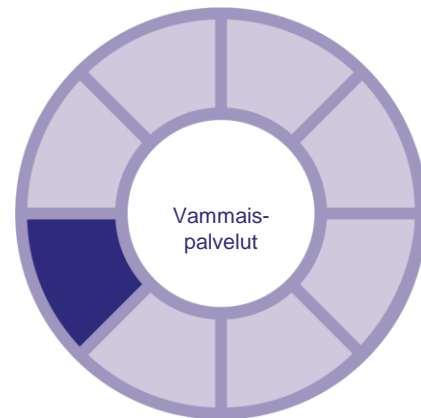

- Palveluverkko on tulevaisuudessakin tiheä, sillä palveluja tarjotaan 83 mielenterveys-, päihde- ja työikäisten sosiaalipalvelujen toimipisteessä.
- Toimintoja pyritään keskittämään siten, että asiakkaat voivat saada sekä terveys- että sosiaalipalveluja samasta osoitteesta. Nykyiset tilat eivät tätä kaikilta osin kuitenkaan tue.
- Kiinteitä toimipisteitä on kaikissa Varhan kunnissa lukuun ottamatta Oripäätä, Pyhärantaa ja Marttilaa, joiden sote-pisteisiin nämä palvelut voivat jalkautua asiakkaan tarpeiden niin edellyttäessä.
- Palvelut lakkautettaisiin 37 toimipisteestä, joiden palvelut on saatavilla jostain lähiseudun toimipisteestä.

Uudistuva palveluverkko vuoteen 2026 mennessä

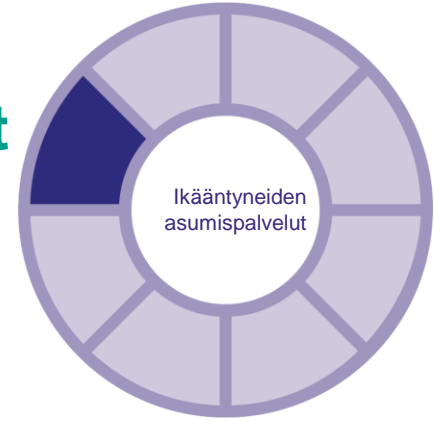
Vammaispalvelut

- Varhalla on eri puolilla noin 40 omaa vammaisten asumispalveluyksikköä. Asumispalveluissa tapahtuu tulevina vuosina vain vähän muutoksia. Asumisyksiköt ovat pääosin hyväkuntoisia. Yksi asumisyksikkö Paimiossa korvataan uudella.
- Paimion KTO:n ja Paraisten Kärkullan kiinteistöt ovat pääosin hyväkuntoisia (KL 4) ja nämä jäävät käyttöön. Tavoitteena on tutkia niiden tilojen hyödyntämistä muihinkin palveluihin
- Työ-/päivätoimintaa on 13 paikkakunnalla. Turun päivätoimintakeskuksia toivotaan voitavan yhdistää, mutta se edellyttää tilaratkaisuja. Uudessakaupungissa toimintakeskuksen laajennussuunnittelu on meneillään.
- Seitsemän yksikköä poistuu, mutta useimmille niistä tarvitaan korvaavat tilat.

Uudistuva palveluverkko vuoteen 2026 mennessä

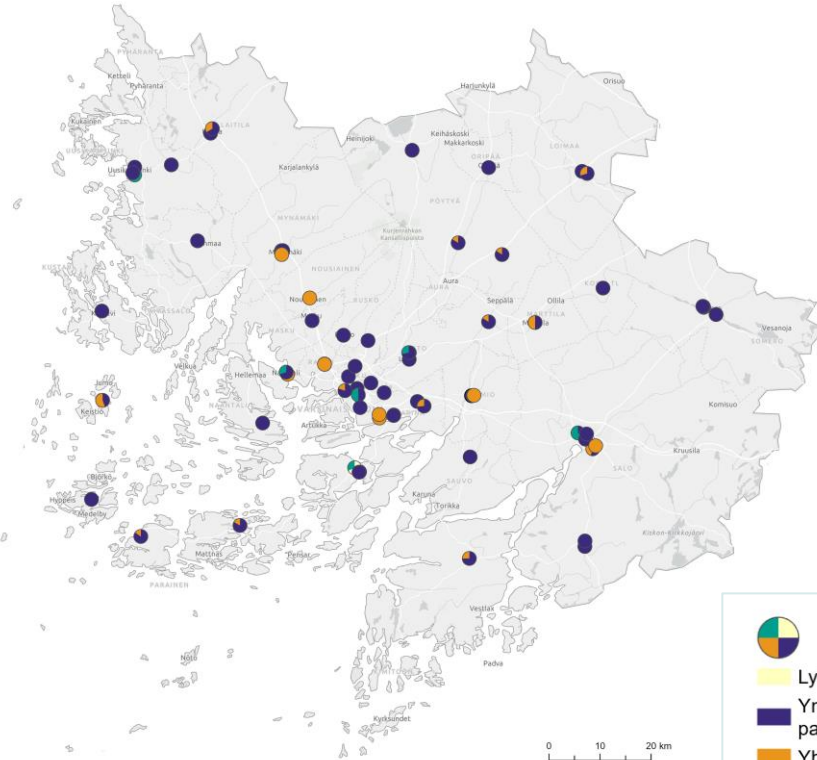
Ikääntyneiden asumispalvelut ja muut palvelut

- Ikääntyneiden asumispalvelujen palvelurakenne muuttuu vähitellen kohti tavoitteellista palvelujen kattavuutta. Suunnitelmassa huomioidaan oman palvelutuotannon kehittäminen, jonka ajurina ovat sekä kiinteistöjen huono kunto ja toiminnalliset haasteet että vaikeudet saada rekrytoitua riittävästi hoitohenkilöstöä.
- Vaikutamme yksityiseen palvelutoimintaan, jotta se loisi mahdollisuuksia palvelurakenteen keventämiseen lisäämällä mm. yhteisöllistä asumista. Yksityinen ja Varhan oma palveluverkko muodostavat kokonaisuuden.
- Seitsemän kuntouttavaa arviointiyksikköä perustetaan vuosina 2024-2025 palvelemaan koko Varhan ikääntyneitä ja heidän palvelutarpeensa arviointia. Kapasiteettia tarvittaneen myöhemmin lisää.
- Muut ikääntyneiden palvelut kuten päivätoimintapisteet täydennetään suunnitelmaan myöhemmin.
- Ikääntyneiden asumispalvelut suunnitellaan lakkautettavaksi 12 toimipisteestä, joiden palvelut ovat saatavilla lähiseudun muista toimipisteistä joko omana tai ostopalveluna.

Varhan ikääntyneiden asumispalvelut ja kuntouttavat arviointiyksiköt

Omat yksiköt 2026

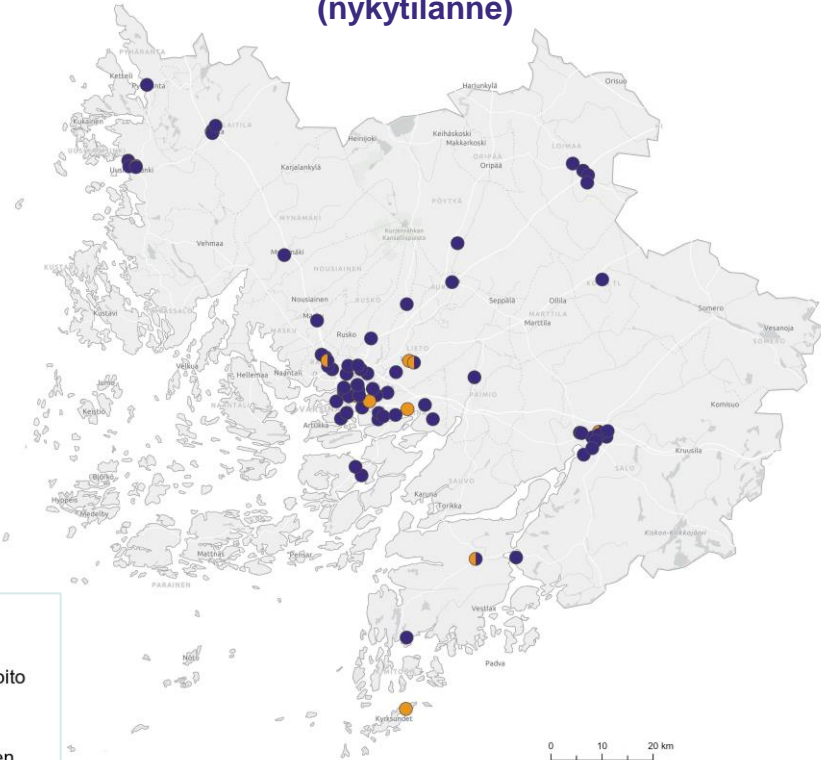

Toimipisteverkon muutokset tapahtuvat vähitellen.
Esitys kuvastaa vuoden lopun tilannetta.

Lähde: Toimipisteet, Varha. Taustakartta, National Land Survey of Finland

Ostopalvelu- / palvelusetelituottajat (nykytilanne)

Yksityisten yhteisöllinen asuminen kattaa myös vanhat palveluasumisen sopimukset.

Lakkautettavat asumispalveluyksiköt vuosina 2024-2026

Asumisyksikkö	Asiakas-paikat	Toiminta lakkaa 2024-2025
Suvelakoti, Uusikaupunki (Kalanti)	18	Lyhytaikaisyksikkö, toiminta siirtyy Merituulikodin Tyynelään. Tilalle tulee kuntouttavaa päivätoimintaa.
Moisiokoti/Tupala, Nousiainen	24	Laitospalvelua. Asiakkaat siirtyvät Varhan muihin yksiköihin tai ostopalveluihin.
Koivulehdon palvelutalo, Mynämäki (Mietoinen)	11	Asiakkaat siirtyvät Varhan muihin yksiköihin tai ostopalveluihin.
Palvelukeskus Poiju ja vanhainkoti Ankkuri	16+16 = 32	Vanhainkoti Ankkuri laitospalvelua. Asiakkaat siirtyvät Varhan muihin yksiköihin tai ostopalveluihin.
Ilolakoti, Loimaa (Alastaro)	27	Korvaantuu uudiskohteella.
Maununtupa, Lieto	9	Yhteisöllinen asumisen yksikkö. Asiakkaat siirtyvät Varhan muihin yksiköihin tai ostopalveluihin.
Auran hoivakoti, Aura	15	Asiakkaat siirtyvät Varhan muihin yksiköihin tai ostopalveluihin.
Furubo, Parainen (Nauvo)	3	Yhteisöllisen asumisen yksikkö, siirtyy Grannaksen tiloihin.
Tennbyhemmet, Parainen	4	Yhteisöllisen asumisen yksikkö. Asiakkaat siirtyvät Varhan muihin yksiköihin.
Kummeli, Naantali (Velkua)	10	Asiakkaat siirtyvät Varhan muihin yksiköihin tai ostopalveluihin.
Tervaskanto, Somero	42	Korvaantuu uudiskohteella.
Hintan hoivakoti, Salo (Suomusjärvi)	8	Laitospalvelua. Asiakkaat siirtyvät Varhan muihin yksiköihin tai ostopalveluihin.
Mäntyrinne, Turku	76	Korvataan ostopalvelulla.

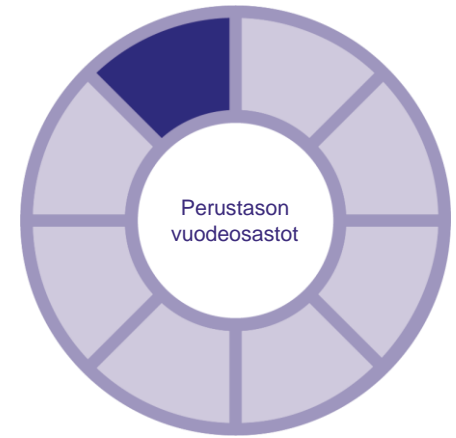
Asumis-yksikkö	Asiakas-paikat	Toiminta lakkaa vuoden 31.12.2026 mennessä
Kaukolankoti, Laitila	55	Korvaantuu uudiskohteella.
Hannahemmet, Kemiönsaari	36	Osin laitospalvelua. Keskitetään Kemiönsaaren keskustan uudiskohteeseen
Almahemmet	26	Keskitetään Kemiönsaaren keskustan uudiskohteeseen
Silverbacken	16	Keskitetään Kemiönsaaren keskustan uudiskohteeseen
Jokitupa, Rusko (Vahto)	16	Asiakkaat siirtyvät Varhan muihin yksiköihin tai ostopalveluihin.
Alppilakoti ja Alholan hoivakoti, Salo (Perniö)	19+29 =48	Alholan hoivakoti laitospalvelua. Korvaantuu uudiskohteella.
Kukonkallion hoivakoti ja Rauhalan tuki-asumisyksikkö, Salo	107+10 =117	Kukonkallion hoivakoti laitospalvelua. Korvaantuu uudiskohteella.
Kurjenmäkikodit	150	Korvaantuu uudiskohteella.

Vanhuspalvelulain siirtymäajan päättyessä 1.1.2028 alkaen ikääntyneiden pitkäaikaista hoivaa ei voi järjestää laitospalveluna

Uudistuva palveluverkko vuonna 2024

Perustason vuodeosastot

- Vuonna 2024 Varhalla on sairaansijoja erikoissairaanhoidossa 914 ja perustasolla 687.
- Kotisairaalan kapasiteetti on 156 potilasta.
- Vuodeosastoja on 16 paikkakunnalla.
- Vuodeosastohoito on keväällä 2024 päätetty lakkauttaa Pöytyältä lääkärivajeen takia ja vastaavaa osastohoitoa tarjotaan Loimaalla.
- Paraisten toinen vuodeosasto muutetaan ikääntyneiden kuntouttavaksi arviointiyksiköksi.
- Maskun vuodeosaston sulkua 1.6.2024 alkaen johtuu sisäilmaongelmista, ja vastaavat hoitopaikat järjestetään Raision ja Naantalissa olemassa olevilla vuodeosastoilla.
- *Perustason vuodeosastohoidon tarkempi suunnittelu etenee alkukesällä 2024.*

Palveluverkon uudistaminen Varsinais-Suomen eri alueilla

Varhan sote-palvelut: Turku

	Sote-keskus-palvelut	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Suun terveydenhuolto	Mielenterv.-, päihde- ja työikäisten sos. palvelut	Vammais-palvelut	Perustason vuodeosasto-palvelut	Ikääntyneiden palvelut
Turku					●		X A
Keskusta	Sote-keskus	●	●	●			
Mäntymäki	Sote-keskus	●	●	●		●	
(Kaskenmäki)	Sote-keskus	●		●			
Runosmäki	Sote-asema	●	●	●			
Varissuo/ Kupittaa	Sote-asema	●	●				
Pansio	Sote-piste	●		●			
Muut alueet		●	●	●		●	

= Varhan oma asumispalvelu

= asumispalvelua ostetaan yksityiseltä

X = toimipiste poistuu 2026 loppuun mennessä

A = kuntouttava arviointiyksikkö

Varhan sote-palvelut: Turun länsipuoliset paikkakunnat

	Sote-keskus-palvelut	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Suun terveydenhuolto	Mielen-terveys-, päihde- ja työikäisten sos. palvelut	Vammais-palvelut	Perustason vuodeosasto-palvelut	Ikääntyneiden palvelut
Raisio	Sote-keskus	●	●	●	●	●	
Naantali	Sote-asema	●	●	●	●	?	Ax
Rusko	Sote-asema	●	●				 X
Masku	Sote-piste	●	X	●	●		
Mynämäki	Sote-asema	●	●	●	●		 X
Nousiainen	Sote-piste	X	●	●			 X

= Varhan oma asumispalvelu

= asumispalvelu ostetaan yksityiseltä

X = toimipiste poistuu 2026 loppuun mennessä

A = kuntouttava arviointiyksikkö

Varhan sote-palvelut: Vakka-Suomi

	Sote- keskus- palvelut	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Suun terveyden- huolto	Mielen- terveys-, päihde- ja työikäisten sos. palvelut	Vammais- palvelut	Perustason vuodeosasto- palvelut	Ikäänty- neiden palvelut
Uusikaupunki	Sote-keskus	●	●	●	●	●	AX
Laitila	Sote-asema	●	●	●	●	●	
Vehmaa	Sote-piste	●	X	X	●		
Taivassalo	Sote-piste	●	●	X			X
Kustavi	Sote-piste	●					
Pyhäranta	Sote-piste	X	X	X			

 = Varhan oma asumispalvelu

 = asumispalvelu ostetaan yksityiseltä

X = toimipiste poistuu 2026 loppuun mennessä

A = kuntouttava arviointiyksikkö

Varhan sote-palvelut: Loimaan seutu

	Sote-keskus-palvelut	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Suun terveyden-huolto	Mielen-terveys-, päihde- ja työikäisten sos. palvelut	Vammais-palvelut	Perustason vuodeosasto-palvelut	Ikäänty-neiden palvelut
Loimaa	Sote-keskus	●	●	●	●	●	
Oripää	Sote-piste	●	X	X			
Lieto	Sote-asema	●	●	●	●	?	A X
Tarvasjoki	Sote-piste	●	●				
Marttila	Sote-piste	●	●	X	X		
Koski	Sote-piste	●	X	●			
Pöytyä	Sote-asema	●	X	●	●	X	
Aura	Sote-piste	●	●	●			X

= Varhan oma asumispalvelu

= asumispalvelu ostetaan yksityiseltä

X = toimipiste poistuu 2026 loppuun mennessä

A = kuntouttava arviointiyksikkö

Varhan sote-palvelut: Salon seutu

	Sote- keskus- palvelut	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Suun terveyden- huolto	Mielen- terveys-, päihde- ja työikäisten sos. palvelut	Vammais- palvelut	Perustason vuodeosasto- palvelut	Ikäänty- neiden palvelut
Salo							 AX
taajama-alue	Sote-keskus Sote-asema	●	●	●	●	●	
Halikko	Sote-piste	●	●				
Perniö	Sote-piste	●					
Somero	Sote-asema	●	●	●	●	X	

 = Varhan oma asumispalvelu

 = asumispalvelu ostetaan yksityiseltä

X = toimipiste poistuu 2026 loppuun mennessä

A = kuntouttava arviointiyksikkö

Varhan sote-palvelut: Turun itäpuoliset paikkakunnat

	Sote-keskus-palvelut	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Suun terveydenhuolto	Mielen-terveys-, päihde- ja työikäisten sos. palvelut	Vammais-palvelut	Perustason vuodeosasto-palvelut	Ikääntyneiden palvelut
Kaarina	Sote-keskus	●	●	●	●	●	A
Piikkiö	Sote-piste	●	●	X			
Littoinen	Perhekeskus	●	●				
Paimio	Sote-asema	●	●	●	●	?	
Sauvo	Sote-piste	●	●	●	●		

= Varhan oma asumispalvelu

= asumispalvelu ostetaan yksityiseltä

X = toimipiste poistuu 2026 loppuun mennessä

A = kuntouttava arviointiyksikkö

Varhan sote-palvelut: Turunmaa

	Sote-keskus-palvelut	Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Suun terveyden-huolto	Mielen-terveys-, päihde- ja työikäisten sos. palvelut	Vammais-palvelut	Perustason vuodeosasto-palvelut	Ikäänty-neiden palvelut
Parainen	Sote-asema	●	●	●	●	?	AX
Nauvo	Sote-piste	●	X				
Korppoo	Sote-piste	●	X				
Iniö	X	X					
Houtskari	Sote-piste	●					
Kemiönsaari	Sote-asema	●	●	●	●	?	
Taalintehdas	X	X		X			

= Varhan oma asumispalvelu

= asumispalvelu ostetaan yksityiseltä

X = toimipiste poistuu 2026 loppuun mennessä

A = kuntouttava arviointiyksikkö

Kuntien lausunnot 15.3. esitetystä sote-keskuspalvelujen palveluverkkoluonnoksesta (1/2)

Uudistuksen suunnittelun perusteet

- Väestön palvelutarve, ennakoitu väestönkehitys sekä palvelujen sijoittuminen väestökeskittyisiin hyväksyttiin yleisesti perusteina uudistukselle.
- Henkilöstön saatavuus, hyvinvointialueen talous ja kiinteistöjen kunto hyväksyttiin perusteena vaihtelevasti.

Uudistuksen vaikutukset

- Katsottiin, että palveluja voidaan tuottaa resurssitehokkaammin, korkeammalla laadulla sekä paremmalla alueellisella saatavuudella. Mahdollisuus valita mielekäs palvelupiste koettiin positiiviseksi.
- Ilmaistiin huolta erityisesti ikääntyneiden, lapsiperheiden ja erityisen haavoittuvien väestönryhmien palveluista sekä kasvavista asiointimatkoista ja näiden kustannuksista.
- Lähipalvelujen vähenemisen uskottiin vähentävän hoitoon hakeutumista ja lisäävän kalliimpien hoitojen sekä erikoissairaanhoidon palvelujen tarvetta.
- Palvelujen keskittämisen katsottiin voivan johtaa alueelliseen epätasa-arvoon sekä joidenkin kuntien elinvoimaisuuden vähenemiseen.

Kuntien lausunnot 15.3. esitetystä sote-keskuspalvelujen palveluverkkoluonnoksesta (2/2)

Uudistuksen toteuttaminen

- Kunnat edellyttävät, että muutokset toteutetaan porrastaen sekä liikkuvia ja digitalisia palveluja samanaikaisesti kehittäen.
- Toivotaan avointa viestintää sekä jatkuvaa vuoropuhelua ja yhteistyötä kuntien kanssa uudistuksen edetessä.

Muita huomioita

- Kiireellisten palvelujen ja erikoispalvelujen keskittämistä pidettiin perusteltuna.
- Sote-pisteiden (matalan kynnyksen peruspalvelujen) olemassaolo kaikissa kunnissa nähtiin tärkeänä.
- Toivottiin yhteistyötä hyvinvointialueen ja kuntien välillä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Painotettiin kolmannen sektorin toimintaedellytysten varmistamista.
- Uudistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa tulisi huomioida alueelliset erityispiirteet ja niiden vaikutus palvelutarpeeseen.
- Varhan käyttämien väestöennusteiden katsottiin olevan liian maltillisia.

Yhteenveto koko palveluverkkosuunnitelman vaikutusten ennakkoarvioinneista (1/2)

- Palveluverkkosuunnitelmien vaikutuksia on arvioitu jokaisen palvelukokonaisuuden osalta virkamiestyönä seuraavasti
 - Ihmisvaikutukset: väestö ikäryhmittäin, erityisryhmät, henkilöstö
 - Tuottavuus-, taloudellisuus- ja investointivaikutukset
 - Organisaatio- ja sidosryhmävaikutukset
- Vaikka monia toimipisteitä suljetaankin, palvelut jäävät laajalti lähipalveluiksi, joista erityisesti ikääntyneet, lapsiperheet ja muut haavoittuvassa asemassa olevat hyötyvät. Sote-pisteet tarjoavat lähipalveluja varsin monialaisesti ja joustavasti.
- Paikallisesti katsoen palvelu saattaa siirtyä kauemmaksi varsinkin haja-asutusalueilla. Riippuvuus taksikyydeistä ja palveluliikenteestä kasvaa, jos julkista liikennettä tai omaa autoa ei ole käytettävissä. Etäpalvelujen lisääminen vähentää osaltaan matkustustarvetta.
- Toimipisteverkko jää niin tiheäksi, että liikkuvia palveluja tarvitaan lähinnä äkillisessä hätässä ja joidenkin erityisryhmien tarpeisiin kuten koululaisten suun terveydenhuollossa
- Pienet sote-pisteet jäävät edelleen haavoittuviksi, koska sote-ammattilaisista on pulaa ja sijaisia ei ole saatavilla. Toimipisteen sulkuaikoina palvelu täytyy hakea kauempaa.

Yhteenveto koko palveluverkkosuunnitelman vaikutusten ennakoarvioinneista (2/2)

- Uudistettu palveluverkko tähtää monin tavoin palvelujen yhdenvertaisuuden, laadun ja vaikuttavuuden parantamiseen. Digitaaliset ja etäpalvelut tuovat uusia asiointimahdollisuuksia.
- Työyhteisöjen veto- ja pitovoiman arvioidaan lisääntyvän mahdollistamalla erilaiset työmuodot mukaan lukien etätö ja vahvistamalla työpaikoilla ammatillisen tuen saatavuutta. Uudistus vähentää tarvetta käyttää vuokrattua henkilöstöä ainakin asumispalveluissa.
- Palveluverkon uudistamisessa voidaan tunnistaa tuottavuutta ja kustannusten hallintaa parantavia vaikutuksia, kuten henkilö- ja laiteresurssien tehokkaampi käyttö, toimitilojen yhteiskäyttö ja sellaisten toimipisteiden sulkeminen, joiden käyttö on vähäistä tai huono kunto edellyttäisi peruskorjausta. Tarve erilaisten tukipalvelujen käyttöön vähenee, mikä osaltaan pienentää kustannuksia.
- Vuokratilakustannusten väheneminen on säästö Varhalle, mutta se vähentää kuntien tuloja.
- Toiminnan keskittäminen ja palveluintegraation lisääminen aiheuttavat myös tarpeita investoida toimitiloihin (peruskorjaus, muutokset tiloissa). Yhteisiä tilaratkaisuja on selvitettävä myös kuntien ja muiden toimijoiden kanssa, esimerkiksi sopivia tiloja sote-pisteille.

Tiivistelmä

- Kyseessä on luonnos palveluverkon uudistamisesta vuoteen 2026 saakka.
- Palveluverkko muodostuu erilaisista kiinteistä palvelupisteistä sekä digitaalisista ja liikkuvista palveluista.
- Palvelusta riippuen 95-99 % varsinaissuomalaisista on korkeintaan 20 min ajomatka eri palveluihin.
- Luonnoksen mukaan mukaan Varhalla on tulevaisuudessa:
 - 41 sote-keskuspalvelujen toimipaikkaa eli sote-keskusta, -asemaa ja -pistettä
 - 34 hammashoitola
 - 48 äitiys- ja lastenneuvolaa tai terveydenhoitajan vastaanottoa sekä yli 40 perheneuvolan, lapsiperhesosiaalityön tai lastensuojelun toimipistettä
 - 83 mielenterveys-, päihde- ja työikäisten sosiaalipalvelujen toimipistettä.
 - Noin 40 omaa vammaisten asumispalveluyksikköä
 - Ikäntyneiden asumispalvelujen palvelurakenne muuttuu vähitellen kohti tavoitteellista palvelujen kattavuutta.
- Luonnos etenee päätöksentekoon touko-kesäkuussa 2024.

